

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์กับคะแนน
เจตคติต่อวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร" ผู้วิจัย
ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัยและเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้
ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ และแบบวัดเจตคติ
ต่อวิทยาศาสตร์ จากหนังสือ วารสารทางด้านการศึกษาศาสตร์ทั้งภาษาไทยและภาษา
ต่างประเทศ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ และแบบวัด
บุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ จากหนังสือ วารสารทางด้านการศึกษาศาสตร์ทั้งภาษาไทยและภาษา
ต่างประเทศ

การเลือกตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 6 โปรแกมวิทยาศาสตร์ - ศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2528 ซึ่งมีผู้วิจัยได้ดำเนินการ

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ ที่สุ่มได้

ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน		รวม
	กลุ่มแกง	กลุ่มฉนวน	
จันทร์ประกิษรารามวิทยา	8	32	40
บดินทร์ไพเราะ (สิงห์ สิงห์เสนีย์)	29	11	40
บางกะปิ	14	25	39
เบญจมาภราดาลัย	25	15	40
ปากน้ำวิทยา	16	23	39
พุทธจักรวิทยา	7	33	40
มักกะสันพิทยา	6	23	29
เตรียมอุดมศึกษา	31	—	31
ไตรมิตรวิทยาลัย	17	23	40
ราชวินิจมัธยม	16	19	35
โยธินบูรณะ	26	13	39
วัดคันธาราม	12	23	35
วัดประดู่ในทรงธรรม	1	38	39
วัดราชธรรมาวาส	15	12	27
สตรีมหาพฤฒาราม	19	21	40
สามเสนวิทยาลัย	22	17	39
สุรศักดิ์มนตรี	9	18	27
สุวรรณสุทธารามวิทยา	14	26	40
สุวรรณารามวิทยา	15	25	40
หลวง	10	24	34
รวม	312	421	733

3. นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา (ว 045) เคมี (ว 035) และฟิสิกส์ (ว 025) ภาคต้น ปีการศึกษา 2528 ของนักเรียนมาแปลงเป็นคะแนนมาตรฐานที (T-scores) แล้วแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยถือว่านักเรียนที่ได้คะแนนมาตรฐานที่มากกว่า T50 เป็นกลุ่มเก่ง มีจำนวน 312 คน และนักเรียนที่ได้มาตรฐานที่ น้อยกว่า T50 เป็นกลุ่มอ่อน มีจำนวน 421 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ

1. แบบวัดเจตคติต่อวิทยาศาสตร์
2. แบบวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์

แบบวัดเจตคติต่อวิทยาศาสตร์

ใช้แบบวัดเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนวลจิตต์ ไซทิมันท์ (2524 : 98-102) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านวารสารทางวิทยาศาสตร์ กับเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าความเที่ยงของแบบวัดเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ เท่ากับ 0.906 ลักษณะของแบบวัดประกอบไปด้วยคำถามที่มีลักษณะการตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความที่เป็นทางบวกและทางลบจำนวน 40 ข้อ มีเนื้อหาเกี่ยวกับคำถามต่าง ๆ ดังนี้

1. ความคิดเห็นที่ทศโดยทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์	จำนวน	8 ข้อ
2. การเห็นความสำคัญของวิทยาศาสตร์	จำนวน	8 ข้อ
3. การนิชมรมชอบต่อวิทยาศาสตร์	จำนวน	8 ข้อ
4. ความสนใจต่อวิทยาศาสตร์	จำนวน	8 ข้อ
5. การแสดงออกหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิทยาศาสตร์	จำนวน	8 ข้อ

การให้คะแนนแก่ผู้ตอบแต่ละข้อไม่เท่ากัน แล้วแต่ความถี่เห็น ความรู้สึกของ
ผู้ตอบ ดังตัวอย่างในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะข้อความที่สร้างขึ้นเพื่อวัดเจตคติต่อวิทยาศาสตร์

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. นักวิทยาศาสตร์ เป็นบุคคล ที่ทำประโยชน์ให้สังคม เป็นอย่างมาก					
2. วิทยาศาสตร์ทำให้โลก สับสนและวุ่นวาย					

จากตาราง ตัวอย่างข้อ 1 เป็นข้อความทางบวก (positive)
ตัวอย่างข้อ 2 เป็นข้อความทางลบ (negative)

การให้คะแนนจะตรงกันข้าม ดังนี้

ข้อความทางบวก ให้	1	คะแนน เมื่อตอบว่า	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	2	คะแนน เมื่อตอบว่า	ไม่เห็นด้วย
	3	คะแนน เมื่อตอบว่า	ไม่แน่ใจ
	4	คะแนน เมื่อตอบว่า	เห็นด้วย
	5	คะแนน เมื่อตอบว่า	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ข้อความทางลบ ให้	1	คะแนน เมื่อตอบว่า	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	2	คะแนน เมื่อตอบว่า	เห็นด้วย
	3	คะแนน เมื่อตอบว่า	ไม่แน่ใจ
	4	คะแนน เมื่อตอบว่า	ไม่เห็นด้วย
	5	คะแนน เมื่อตอบว่า	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผลรวมของคะแนนทั้งหมดจะถือ เป็น เจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนคนนั้น ๆ คนที่ได้คะแนนรวมมากเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ดีกว่าคนที่ได้คะแนนรวมน้อย

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โปรแกรมวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ โรงเรียนสายปัญญา จำนวน 20 คน และนำมาหาค่าความเที่ยงโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.887

แบบวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์

ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ โดยมีลักษณะดังนี้

1. ศึกษาบรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ จากหนังสือ วารสาร รายงานวิจัย ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

2. สร้างแบบวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ โดยอาศัยแบบวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 4 ระดับ ซึ่งประกอบด้วยข้อความที่เป็นทางบวก (positive) และทางลบ (negative) จำนวน 50 ข้อ (ทั้งภาคผนวก ง. หน้า 72) ซึ่งมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

2.1	มีความอยากรู้อยากเห็น	จำนวน	6	ข้อ
2.2	มีความขยันหมั่นเพียร ความอดทนและมุ่งมั่นต่อเป้าหมาย	จำนวน	6	ข้อ
2.3	มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สูง มีอารมณ์มั่นคง มีใจกว้าง	จำนวน	5	ข้อ
2.4	ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	จำนวน	6	ข้อ
2.5	มีความรับผิดชอบสูง	จำนวน	3	ข้อ
2.5	มีความเป็นเอกรักษ์	จำนวน	3	ข้อ
2.6	มีสุขภาพดี	จำนวน	5	ข้อ
2.7	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	จำนวน	5	ข้อ
2.8	มีวินัยในตนเอง	จำนวน	5	ข้อ

2.9 มีความเป็นผู้นำ จำนวน 5 ข้อ

2.10 มีลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน จำนวน 6 ข้อ

ข้อความที่สร้างขึ้นจะถามเกี่ยวกับระดับพฤติกรรม รวมการปฏิบัติของนักเรียนแต่ละคน

การให้คะแนนแก่ผู้ตอบแต่ละข้อจะให้คะแนนไม่เท่ากัน แล้วแต่ระดับพฤติกรรมรวม การปฏิบัติของผู้ตอบ ดังตัวอย่างในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงลักษณะของข้อความที่สร้างขึ้น เพื่อวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์

ข้อความ	ระดับพฤติกรรมรวมการปฏิบัติ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าเก็บรวบรวมข่าวสารและปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์				
2. ข้าพเจ้าจะทำงานได้ดีกว่าเมื่อไม่มีคนมาคอยสังเกตหรือคอย				

จากตาราง ตัวอย่างข้อ 1 เป็นข้อความทางบวก (positive)

ตัวอย่างข้อ 2 เป็นข้อความทางลบ (negative)

การให้คะแนนตรงข้ามกันดังนี้

ข้อความทางบวก ให้

1	คะแนน	เมื่อตอบว่า	น้อยที่สุด
2	คะแนน	เมื่อตอบว่า	น้อย
3	คะแนน	เมื่อตอบว่า	มาก
4	คะแนน	เมื่อตอบว่า	มากที่สุด

ข้อความทางลบ ให้

1	คะแนน	เมื่อตอบว่า	มากที่สุด
2	คะแนน	เมื่อตอบว่า	มาก
3	คะแนน	เมื่อตอบว่า	น้อย
4	คะแนน	เมื่อตอบว่า	น้อยที่สุด

ผลรวมของคะแนนทั้งหมดจะถือ เป็นบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ของนักเรียนคนนั้น ๆ
คนที่ได้คะแนนรวมมาก เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์มากกว่าคนที่ได้คะแนนรวมน้อย

การตรวจแบบวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์

1. ให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ตรวจแก้ไข ด้านเนื้อหา ภาษา ส่วนวันที่ให้
ถูกต้องชัดเจน และเข้าใจง่ายขึ้น
2. หากความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 5 ท่าน (ถึงภาคผนวก ข. หน้า 57) แล้วนำแบบวัดมาปรับปรุงแก้ไข
3. ตรวจสอบส่วนและความเข้าใจในการอ่านโดยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 จำนวน 3 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ทำแบบวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์
4. หากความเที่ยง (reliability) โดยนำแบบวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์
ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โปรแกรมวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ โรงเรียน
สาธิตจตุรพักตรพิมาน กรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความ
เที่ยงโดยวิธีสูตร สัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ
0.824
5. นำแบบวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ ที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่ม
ตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เก็บข้อมูลดังนี้

1. ขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากคณบดีมหาวิทยาลัยถึงอธิบดีกรม
สามัญศึกษา เพื่อขอหนังสือจากกรมสามัญศึกษาถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
(ถึงภาคผนวก ก. หน้า 55)
2. นำหนังสือจากกรมสามัญศึกษาไปถึงผู้อำนวยการ เพื่อขออนุญาตทำการทดสอบ
นักเรียนด้วยตนเอง

3. ซอกักคัลลอกคะแนวิชา ชีววิทยา (ว.045) เฌมี (ว.035) และฟิสิกส์ (ว.025) ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากฝ่ายทะเบียนของโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำระคัมคะแนวิชา ชีววิทยา (ว.045) เฌมี (ว.035) และฟิสิกส์ (ว.025) ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมารวมกันแล้วหาคาคะแนมาตรฐาน ที (T-scores) แล้วแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่มีคะแนมาตรฐานที่มากกว่า T50 เป็นกลุ่มเก่ง และกลุ่มที่ได้คะแนมาตรฐานที่ต่ำกว่า T50 เป็นกลุ่มอ่อน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนบุคคิภาพนักวิทยาศาสตร์กับคะแนเจตคคิวิทยาศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กลุ่มเก่ง กลุ่มอ่อน โขไซสุทร สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (Ferguson 1976 : 107)

$$r_{xy} = \frac{N \Sigma XY - \Sigma X \Sigma Y}{\sqrt{[N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2] [N \Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2]}}$$

r_{xy}	=	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนทั้ง 2 ชุด
ΣX	=	ผลรวมของคะแนจากแบบสอบชุดที่ 1
ΣY	=	ผลรวมของคะแนจากแบบสอบชุดที่ 2
ΣXY	=	ผลรวมของผลคูณของคะแนชุดที่ 1 กับชุดที่ 2
ΣX^2	=	ผลรวมของคะแนชุดที่ 1 แต่ละตัวยกกำลังสอง
ΣY^2	=	ผลรวมของคะแนชุดที่ 2 แต่ละตัวยกกำลังสอง
N	=	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3. ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนบุคลิกภาพ นักวิทยาศาสตร์ และคะแนนเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ โดยการทดสอบค่า ที (t-test) (Ferguson 1976 : 183)

$$t = \frac{r_{xy}}{\sqrt{1 - r_{xy}^2}} \cdot \sqrt{N-2}$$

t หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 r_{xy} หมายถึง สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 N หมายถึง จำนวนนักเรียนทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย